

Akne su česta kožna bolest u kojoj su kožne pore blokirane nakupinom mrtvih kožnih stanica i prirodno lučenog sebuma odn. kožne masnoće. Uz taj stvoreni čep često se nakupe bakterije što uzrokuje kožnu promjenu, inflamaciju koju zovemo prištem. Prištevi se većinom pojavljuju po licu no znaju se stvoriti po leđima, prsima, rukama, vratu, i drugim dijelovima tijela.

Vrste promjena

- Bubuljice: male folikule dlaka koje su zatvorene zbog nakupina navedenih gore, stvaranje "bijelog čepa" na vrhu prištića (otuda i engleski naziv *whitehead*)
- Miteseri: za razliku od bubuljice stvara se taman čep pri vrhu kože zbog oksidacije (na engleskom naziv *blackhead*)
- Papule: mali crveni ili rozi prištići
- Pustule: poput papule samo s gnojem na vrhu
- Cistične akne: potkožna nakupina gnoja koja stoga vrlo bolna
- Noduli: velika potkožna nakupina gnoja, tj. mrtvih kožnih stanica, sebuma, bakterija, itd.

Pubertet i adolescencija

U većini slučajeva akne se pojavljuju u adolescenciji i prisutne su u oba spola, te se oko 25.

godine života kod mnogo ljudi povuku. Puno faktora utječu na pojavu akni od kojih je jedna genetska: postoji mogućnost da ako je roditelj ima jak slučaj akni, dijete će također to naslijediti no nije nužno. Uz nasljednost, imunitet, hormoni (pubertet, trudnoća, menstrualni ciklus), stres, kozmetika (npr. s uljanom bazom), prehrana, pritisak/ neprozračnost na osjetljivim područjima (npr. nošenje kapa), razni lijekovi i istiskivanje prišteva mogu pridonijeti povećanom broju akni. Nekoliko istraživanja uočila su povezanost nečistoće zraka i pojave upalnih prištića, jedan od faktora kojeg je teško zaobići u današnje vrijeme.

Lijekovi protiv akni

Postoje razne vrste lijekova ovisno o težini akni od kojih su neki OTC dok se antibiotici izdaju na recept (u težim slučajevima, npr. cistične akne). Najčešće se koriste benzoilni peroksid i salicilna kiselina

koje dolaze u obliku losiona, gela, sapuna,... te im je svrha smanjiti količinu masnoća i bakterija na koži. Korisnici mogu očekivati rezultate oko osmog tjedna korištenja no uz nuspojave poput isušene kože, crvenila i mogućeg peckanja kože.

Uz antibiotike koji se daju na recept postoje još mnoge kreme i pripravci koji utječu na akne kroz rješavanje simptoma ili u nekim slučajevima na samo stvaranje. Iako u nekim slučajevima korištenje kontracepcijskih tableta uzrokuje akne, također se u nekim slučajevima može koristiti kao rješenje za akne, no sve ovisi o slučaju te je zato bitno konzultirati liječnika i/ili ljekarnika.

Dina L. Volcansek, Medikus kreativni laboratorij

[Familydoctor.org](https://familydoctor.org)

[Webmd.com](https://webmd.com)

[Healthline.com](https://healthline.com)

[Nbi.nlm.nih.gov](https://nbi.nlm.nih.gov)

VEZANI SADRŽAJI

{loadposition related}